

El caràcter públic i universal de la sanitat és un dels principals èxits aconseguits gràcies als anys de lluita social, i una de les claus de volta de l'estat de benestar. Tanmateix, creix la força dels interessos que volen revertir aquest caràcter, aixoplugats per un govern autonòmic formalment progressista.

La mercantilització de la salut a Catalunya

Els professionals de la salut s'han mobilitzat diverses vegades per denunciar l'estat de la sanitat pública.

Amb l'Institut Català de la Salut (ICS) convertit en empresa pública i amb el degoteig, lent però constant, de consorcis de governs territorials de salut que es van constituint, el Govern «d'esquerres» de Catalunya està fent passes imprescindibles per al procés de privatització de la sanitat que CiU, la dreta, no s'havia atrevit a fer. Certament, ara no se senten tant com abans els teòrics més escandalosos, aquells que deien que no tothom té les mateixes necessitats sanitàries, és a dir, que la gent amb diners té la pell més fina, però el consens sanitari que Pujol va aconseguir continua vigent de manera implacable, i fer compatible la sanitat pública amb la privada és cada vegada més fàcil i rendible per a qui té diners, i deixa més desemparat qui no en té.

El procés de privatització de la sanitat pública catalana

La consellera Marina Geli s'ha enrocant, lògicament, en el que hem vingut a anomenar «negacionisme de la privatització» amb arguments que fan plorar, com ara dir que, si el pressu-

post és públic, la sanitat que amb ell s'administra és pública, quan justament el problema rau en la fugida dels diners públics cap a entitats i interessos privats; o com ara mantenir que les entitats que concerten amb el Servei Català de la Salut són públiques pel sol fet que hi hagi pel mig un ajuntament o un consell comarcal, obviant la participació creixent de fundacions privades, societats anònimes i limitades, mútues, caixes d'estalvis...

«El Govern 'd'esquerres' de Catalunya està fent passes imprescindibles per al procés de privatització de la sanitat que CiU, la dreta, no s'havia atrevit a fer»

—i no parlem de les multinacionals, entre les quals les farmacèutiques són les més perilloses—. Sembla que les nostres autoritats ens volen fer creure que el domini mundial del neoliberalisme, les manipulacions de l'OMC i la Directiva Bolkestein a nosaltres no ens afecten.

Així, la campanya institucional que va precedir la llei de transformació de l'Institut Català de la Salut en una Empresa Pública, no només ignorava els preceptes de la Llei General de Sanitat i de la mateixa Llei d'Ordenació Sanitària de Catalunya que l'obligaven a integrar-se al Sistema Català de la Salut, sinó que a més negava qualsevol encaix del mot privat en el projecte, quan era notori que, com qualsevol empresa pública, passaria a regir-se pel dret privat.

L'ICS va constituir el Consell d'Administració, introduint-hi els sindicats estatals i el corporatiu de metges que així ja han deixat de protestar, i ja ha elaborat el seu projecte d'Estatuts on finalment diu que es regirà pel dret privat i, a més, perfila el procés de fragmentació que, com a detractors, assenyalàvem. En efecte, preveu l'autonomia de gestió d'unitats de gestió que s'aniran determinant sobre la marxa en qualsevol servei d'atenció primària, hospitalària o sociosanitària. Autogestió en diuen, que tant de bo fos certa, però ens temem que només en parlen per confondre el personal i com a mecanisme de rentat de cara.

Abans de ser aprovat ja s'està plantejant a determinats equips que qui no

vulgui «autogestió» haurà de canviar de centre. La gent més malpensada creu que es tracta de treure del mig tot el personal que no comparteixi les idees clau: estalvi en personal, en material, en receptes, cobrament en metàl·lic a qui correspongui, i, per què no, si es pot guanyar un euro més, introducció

de prestacions que no contempla la Seguretat Social, i, molt important, que el director sigui considerat càrrec directiu i pugui tenir un bon sou per tal que no se l'emporti la competència.

Els Governos Territorials de la Salut

I l'altre gran projecte, el de creació de 37 Governos Territorials de Salut (GTS) amb forma jurídica de consorcis

democràtica on els alcaldes puguin seure i dir-hi la seva, però on el govern real romandrà en mans dels «proveïdors» i, en definitiva, dels grups empresarials que sempre prenen posicions per repartir-se el pastís del presupost sanitari.

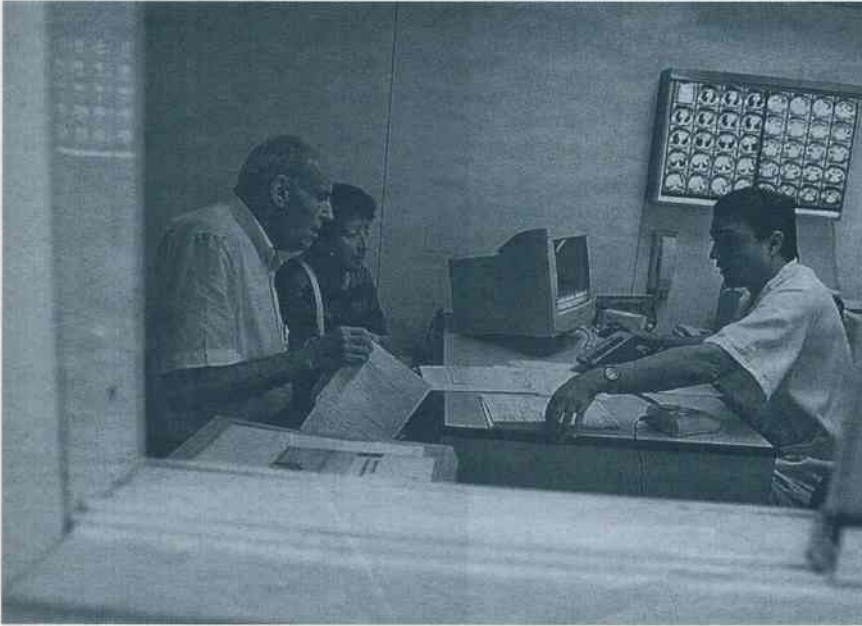
El que està molt ben situat, de bon començament, és el Consorci Hospitalari de Catalunya, inspirador princi-

Ciudadana, va treure a concurs 5 lots de 2 GTS cadascun per trobar les empreses que analitzaran i, d'acord amb ell, decidiran quins són els «actors socials» que han de representar la ciutadania. Entre les empreses seleccionades hi ha OfficeWorkshop, sl, «especialitzada en l'externalització de processos i serveis administratius», com diu el seu web. Mentrestant, el Govern Territorial de Salut que, a efectes propagandístics, constitueix la prova pilot –el Consorci Sanitari de Barcelona, el qual, per la seva centralitat i per la seva grandària, és el que compta amb més iniciatives associatives i de participació– continua sense adaptar-se al Decret de constitució dels GTS que obliga a introduir-hi la participació ciutadana.

I al Consell d'Administració de l'ICS, la nostra impassible consellera va imposar com a representant de la ciutadania el president del *Foro Español de Pacientes*, associació d'associacions expressament criticada per Miguel Jara en el seu llibre *Traficantes de salud* per la seva dependència de la indústria farmacèutica, on comenta la clau del dilema: «los peones de las multinacionales en la Administración sanitaria intentan que se exija una acreditación social para las asociaciones de pacientes y así cribar a los interlocutores válidos. Quieren para ello establecer requisitos como (...) los recursos e infraestructuras que poseen. Proyecto que, de salir adelante, favorecerá a las organizaciones más grandes, mejor financiadas y más cercanas en sus presupuestos ideológicos y su práctica del poder. Las asociaciones críticas (...) corren el peligro de la marginación».

Cal, per tant, que davant l'evident falta de democràcia en el processos participatius i davant els interessos econòmics, exercim un control extern des de les associacions veïnals, des de plataformes pel dret a la salut i des d'associacions no mediatitzades. A CATACT-CTS estem gestant un observatori obert dels governos territorials de salut que esperem sigui aviat una realitat. ●

Ramon Serna, delegat de CATACT-CTS (Intersindical Alternativa de Catalunya)

Una imatge d'una consulta mèdica en un hospital català.

(consorcis de consorcis) també es va desenvolupant de manera lenta però segura, sobretot si no els controlem.

Basat en el mite de la descentralització, el decret que li dóna llum verd va ser aprovat l'any 2006 i només n'hi ha

pal de la reforma, un govern paral·lel de la sanitat que ha proporcionat nombrosos càrrecs al govern actual. Pels ens locals que el conformen, té obert el camí tant a la Federació com a l'Associació de Municipis catalans. Per

la seva forma empresarial (CHC,S.A.) té infraestructura i quadres gestors que sabran «aconsellar» prou bé els polítics locals.

A tot això, qui exercirà la veu directa de l'usuari, de la usuària? El Conseller Joan Saura, d'Interior i de Participació

«Cal que davant l'evident falta de democràcia en els processos participatius i davant els interessos econòmics, exercim un control extern»

una quinzena de constituïts, alguns d'ells compartint una mateixa seu.

El procés està demostrant que no hi havia cap clam popular que demanés aquesta mena de descentralització, que més aviat es tracta d'establir un nou esglaió burocràtic amb aparença